

DE STER VAN NEDERLAND

15 JANUARI 1933

No. 2

38e JAARGANG

Het erkennen van wetten en het gehoorzamen van wetten zijn onmiskenbare teekens, dat denkende wezens vooruitgang maken. John A. Widtsoe.

DE KERK EN HAAR INSTELLINGEN KERNGEZOND

Uit een toespraak van President Anthony W. Ivins (Tweede Raadgever in het Eerste Presidentschap), gehouden in de Tabernakel te Salt Lake City, tijdens de jongste October-Conferentie.

Wij zijn hier vergaderd in deze conferentie als gewoonlijk om ingelicht te worden aangaande den toestand van de Kerk, de menschen, die haar ledental uitmaken en om onderwijs, vermaning en aansporing te ontvangen van degenen, die geroepen zullen worden om tot ons te spreken, zooals de Geest des Heeren hen ingeeft zich te uiten.

De Kerk is niets schuldig.

Ten eerste wil ik vermelden, niettegenstaande de praatjes, die zoo ijverig rondgestrooid worden door menschen, die afgesneden zijn geworden van de Kerk wegens overtreding, en die het nu op zich willen nemen, de zaken van de Kerk te dicteeren en ons te onderwijzen aangaande de manier van optreden, die wij volgen moeten in deze conferentie, welke praatjes hierop neerkomen, dat de Kerk zwaar beladen zou zijn met schulden, dat hypotheeken rusten op haar eigendommen — ik hoorde gisteren nog, dat op dit templeplein en al de gebouwen, die erop staan, een hypotheek rust — wil ik vermelden, mijn broederen en zusters, dat de Kerk niemand iets schuldig is, niet één cent. Niemand bezit een door haar uitgeschreven promesse van betaling. Er rust geen hypotheek op de eigendommen, die aan haar behooren of ooit behoord hebben, tenzij die in andere handen overgegaan zijn en de koopers er een hypo-

theek op genomen hebben. Het is waar, dat in deze tijden van depressie de inkomsten van de Kerk hebben geleden, net zooals de uwe geleden hebben, maar Gode zij dank, zijn er door uwe devotie aan de tiendwet, fondsen genoeg, om voort te blijven gaan en wij hebben geen vrees voor de toekomst.

Ik maak deze verklaring, opdat gij niet verontrust zult zijn met betrekking tot dit praatje in het bijzonder, en evenmin met betrekking tot allerlei andere praatjes van hetzelfde gehalte, die uitgestrooid worden om de Kerk te belemmeren en om kerkleden en anderen te misleiden.

Het is waar, dat wegens den financieelen toestand van het volk, het aantal zendelingen, dat bezig is de boodschap van het herstelde Evangelie aan de menschen van de wereld te brengen, verminderd is geworden. De menschen hebben het geld niet, dat zij vroeger hadden, om zelf op zending te gaan of hun zoons of dochters in het zendingswerk te houden. Maar er zijn nog genoeg Ouderlingen in het veld, zoodat de rapporten aantoonen, dat de resultaten mischien nog gunstiger zijn dan ze geweest zijn voor een aantal jaren. Bekeerlingen worden nog steeds verkregen; doopplechtigheden worden voltrokken; de organisaties van de Kerk worden gehandhaafd in de verschillende zendingen; de „staken” en vertakkingen van de Kerk zijn wellicht thans in een beteren toestand, uit het oogpunt van organisatie en verkregen resultaten bekeken, dan ze ooit geweest zijn. Dit is een bron van groote voldoening voor de broederen, die de Kerk besturen.

Godsdienstig onderwijs.

De Kerkscholen, zooals al het andere, dat betrekking op ons heeft, zijn noodzakelijkerwijs meer of min beperkt geweest in hun actiebetoon, maar het is niettemin een feit, dat in de meest voorspoedige periode van ons Kerkelijk school-systeem van het verleden, instructie gegeven werd aan 8687 studenten — kinderen van heiligen der laatste dagen. Vele van deze Kerkscholen zijn alreeds opgeheven en het is de bedoeling van de Kerk, om het systeem, zooals het vroeger is geweest, heelemaal op te heffen en daarvoor een systeem in de plaats te stellen, dat veel meer menschen bereiken zal. Volgens de statistieken, die voor mij liggen, heeft het Kerkelijk seminarie-systeem gedurende het laatste jaar — en de statistieken strekken zich niet uit over het laatste gedeelte van het jaar, hetwelk dit aantal sterk zou doen aanzwellen — godsdienstig onderwijs gegeven aan 30.862 kinderen van kerkleden. De leerlingen, die op de hogere burgerscholen gaan, zijn ingeschreven in deze seminariën. Ik zal al de statistieken, die voor mij liggen, niet voorlezen, maar een zeer groot percentage van alle beschikbare kinderen is in de seminariën ingeschreven.

Wij weten, dat het een groote teleurstelling was voor de leden der Kerk, toen de Kerkscholen opgeheven werden. Het was ook

teleurstellend voor ons. Wij deden het met grooten spijt, maar wij weten, dat er nu godsdienstig onderwijs gegeven wordt aan bijna viermaal zooveel kinderen als vroeger, toen de Kerkscholen op hun best waren. Ook dáárom gelooven wij in de goede resultaten, die zullen voortvloeien uit deze verandering.

Tempelwerk.

De tempelen van de Kerk hebben het nooit drukker gehad dan tegenwoordig. De kerkleden, misschien wegens de groote werkloosheid — dat moge gedeeltelijk de oorzaak zijn, maar niet heelemaal — wenden zich meer tot de plechtigheden, die voltrokken worden in de tempelen voor hunne voorvaders, met het gevolg — ik heb de cijfers niet vóór mij — het algemeene gevolg is ons maandelijks gerapporteerd geworden —, dat er thans méér tempelwerk verricht wordt dan ooit tevoren in de geschiedenis van de Kerk.

Het werk des Heeren.

Ik verwijs u naar deze dingen, mijn broeders en zusters, omdat het de hoeksteen is van het werk der Kerk. Het zijn instellingen, die tot haar behooren. Ze zijn allemaal kernegezond, zooals de Kerk zelf. Het is het werk des Heeren, op aarde hersteld met een belofte, nooit tevoren gemaakt tot een volk, zoo ver als wij weten, dat haar priesterschap zal blijven voortduren en dat beteekent, dat de Kerk zelf zal blijven voortduren, totdat zij eindelijk triomfeeren zal.

Deze bedeeing is de grootste, die ooit is ingevoerd in de geschiedenis der wereld, omdat zij alles omvat, wat voorheen geweest is en alles wat volgen zal.

Individueele verantwoordelijkheid.

Moge de Heere ons helpen om onze roepingen hoog te houden, de verantwoordelijkheid, die op elk kerklid rust. Want wanneer wij ons vereenzelvigen met de Kerk, wanneer wij de wateren van den doop binnengaan, wanneer de handen van gezaghebbenden op onze hoofden gelegd worden, ons de sleutelen van het heilige priesterschap opdragende, maken wij een verbond met den Heere, dat wij die verantwoordelijkheid zullen vervullen, ze in ons leven door voorbeeld en voorschrift hoog houden, een ieder getuigenis afleggende tot zijn naaste, en op die wijze zal het Evangelie zich met rassche schreden verspreiden onder de volken der aarde, die eindelijk beginnen — de oprechte, denkende menschen van de wereld — de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen te verstaan, zooals zij is.

Ik bid, dat de Heere u zal zegenen, mijn broeders en zusters, en u en mij helpen om deze groote verantwoordelijkheid, die op ons rust, hoog te houden. Ik bid dit in den naam van Jezus Christus. Amen.

EEN REDELIJKE THEOLOGIE

Voor de O.O.V.-oudersklas

De volgende vragen en opgaven zijn bestemd voor een repetitie van de eerste drie hoofdstukken (vijf lessen). Daar het boek binnenkort van de pers komt, wordt het niet raadzaam geacht, opnieuw losse drukvellen te verspreiden, zooals dat met de eerste lessen gedaan is. Onderstaande vragen en opgaven zijn vingerwijzingen voor den leeraar. Hij dient zelf andere vragen te stellen en opgaven te doen. Nieuwe vragen in het volgend nummer.

Hoofdstuk 1, les 1: Wat Theologie beteekent.

1. Welk verband bestaat er tusschen de regeering van een land en zijn godsdienstige idealen?
2. Welke uitwerking heeft het Evangelie van Jezus Christus gehad op de landen, die het aangenomen hebben?
3. Noemt men ook Christelijk al degenen, die maar naam-christenen zijn, wat is dan de getalsterkte van de Christenen? En hoeveel niet-Christenen zijn er ongeveer op aarde?
4. Noem enkele niet-Christel. levens- en wereldbeschouwingen.

Hoofdstuk 2, les 2: Hoe kennis verkregen wordt.

1. Welke hulpmiddelen voor de zintuigen van den mensch hebben het ontdekken mogelijk gemaakt op het gebied van de sterrenkunde, de bacteriologie, de scheikunde, de natuurwetenschap en den landbouw?
2. Als men, met den grootsten eerbied, spreekt van onzen Hemelschen Vader als een Zender van hemelsche radioberichten, wie zal dan die boodschappen het best ontvangen?
3. Wat noemt men, bij gebrek aan een beteren naam, deze vatbaarheid voor hemelsche radioberichten?
4. Waarom keurt de Heiland het inwendig weten van Nathanaël af en prijst Hij dat van Petrus? Zie Johannes 1 : 50 en 51; Mattheüs 16 : 16 en 17.

Hoofdstuk 2, les 3: Overgeleverde kennis, enz.

1. Wat is volmaakte kennis?
2. Ja of neen: kan men bij het opstellen van een wereldbeschouwing zekere waarheden verwerpen? Ja? Bij voorbeeld? Neen? Waarom niet?
3. Wat is toegepaste kennis?
4. Waar staat het geschreven, dat de heerlijkheid Gods intelligentie is?

Hoofdstuk 3, les 4: Eeuwigheidsleer.

1. Welk verband bestaat er tusschen kennis en intelligentie?
2. Verklaar de woorden: geleerdheid, schranderheid, vernuft en wijsheid.

3. Waarom is het ongerijmd, als er gezegd wordt, dat de aarde uit niets geschapen is? Welke bijbelteksten haalt men hiervoor dikwijls aan?
4. Waarom komt het er bij een practischen godsdienst weinig op aan, of men weet of niet weet, wat eigenlijk de wezenlijke natuur van de stof is?

Hoofdstuk 3, les 5: Eeuwige energie, enz.

1. Welke uitwerking heeft de eeuwigheidsleer op het leven van den mensch?
2. Zijn er blinde krachten aan het werk in ons heelal?
3. Uit welke groote wet vloeit de wezenlijke orde van het heelal voort?
4. Als er denkende wezens op andere werelden zijn, zouden die de Evangelie-wetten links kunnen laten liggen en toch het hoogste levensgeluk bereiken, dat er in het heelal te bereiken is?

ZOET WATER UIT HET ZOUTMEER

Hoe de Mormonen zich Drinkwater zullen Verschaffen

Zeebaden Links, Zoet Waterbaden Rechts

De groote zoutmeeren, die men hier en daar op aarde aantreft hebben voor degenen, die het begrip zout water altijd verbinden aan het woord zee, een eigenaardige, geheimzinnige aantrekkingskracht. Half ongeloovig leest men verhalen over zoo groote zoutgehalten, dat het water ermee verzadigd is en het zout zich in kristallen op den bodem en aan den oever afzet. Bovendien heet het dan, dat het water door het hooge zoutgehalte zoo zwaar is, dat men er zonder moeite in blijft drijven, zoodat verdrinken in een dergelijk meer eigenlijk tot de onmogelijkheden behoort. De bekendste van deze meren zijn wel de Doode Zee en het Groote Zoutmeer in den Amerikaanschen staat Utah. Beide meeren zijn merkwaardigerwijze nog om redenen van religieus-historischen aard van belang. De Doode Zee met de rivier Jordaan spelen immers een groote rol in de Bijbelsche geschiedenis, terwijl het groote Zoutmeer zich een plaats in de godsdienstgeschiedenis verworven heeft door de vestiging, aan de oevers ervan, in 1847 van Brigham Young en zijn volgelingen, de Heiligen der Laatste Dagen of Mormonen.

*
• •

Over beide meren heeft men in den laatsten tijd, op technisch gebied mededeelingen kunnen lezen. De zoutafzettingen in de Doode Zee zullen in exploitatie worden gebracht om er o.a. jodium uit te winnen. Het Groote Zoutmeer echter zal, als tenminste de gemaakte plannen ten uitvoer worden gebracht, een vrij ver-gaande metamorphose ondergaan. Wanneer wij de aard-

rijkskundige gesteldheid van het meer nagaan, dan blijkt, dat het zijn water ontvangt uit drie rivieren, de Jordan River, de Bear River en de Weber River. Twee eilanden, die ongeveer in één lijn liggen verdeelen het meer in twee helften, waarvan de oostelijkste een baai omvat, waarin de Bear River uitmondt. Men denkt er nu over om gebruik te maken van dezen bijzonderen toestand, teneinde in de oostelijke helft een zoetwaterreservoir te maken.

* *
*

Om dit te bereiken wil men dijken leggen tusschen een punt op den Zuidelijken oever en het Antelope Island, ruim 4 km lang; vervolgens een dijk van een punt Noordelijk van dat eiland naar den Oostelijken oever, ruim 9 km lang. Op deze manier wordt een bekken met een oppervlak van 375 km² afgescheiden

van de rest van het meer. De klei, die noodig is voor het maken van de dijken levert de bodem van het meer zelf op. De dijken zullen aan den voet bij den Noordelijken 90 m en bij den Zuidelijken 72 m breed zijn. De kruin wordt 11 m breed. Deze zware dijken zijn noodzakelijk omdat de golfslag op het meer, doordat het water zoo zwaar is, bijzonder vernielend werkt.

Het hierdoor geschapen bekken ontvangt het water van de Jordan River. Deze rivier levert echter niet voldoende water om het geheel te vullen en gevuld te houden en daarom zal, met behulp van een kanaal van 14 km. lengte, het water van de Weber River ook in het bekken geleid worden. Deze beide rivieren leveren per jaar ongeveer 1 miljard kubieke meters water, waarvan door verdamping 423 miljoen kubieke meters verloren gaan. Er blijven dus jaarlijks 577 miljoen kubieke meters over, terwijl het bekken een inhoud zal hebben van 537 miljoen kubieke

meters, bij een diepte van 3,65 m. Er blijven jaarlijks dus 40 miljoen kubieke meters water over. Gemiddeld berekent men, dat het water in het reservoir 1,40 m boven dat in het meer zal staan, zoodat er geen gevaar is, dat het zoute water op eenigerlei wijze binnendringt in het zoete.

* * *

Op het oogenblik is het peil van het meer bijzonder laag, zoodat het geprojecteerde reservoir niet meer dan 137 miljoen kubieke meters bevat. Dit zoute water moet natuurlijk verwijderd worden, hetgeen men door pompen zou kunnen doen geschieden. Men wil echter de kosten hiervan vermijden en zal daarom in de dijken hier en daar uitwateringssluizen bouwen, die, op de manier van de Zuiderzeesluizen, langzamerhand het afgescheiden deel van het meer zoet zullen maken. Op het Antelope Island, dat door een autoweg over den dijk met het vasteland verbonden zal wezen, wil men een soort Conney Island bouwen, rijkelijk voorzien van badinrichtingen. De situatie van het eiland zal in zooverre merkwaardig zijn, dat men aan den Westkant in zout, aan den Oostkant in zoet water zal kunnen baden en zwemmen. De uitslag van dit werk zal moeten uitwijzen of de andere in het kaartje aangegeven dijken ook gemaakt zullen worden.

(Haagsche Post)

VADER! LEID MIJ UIT HET DUISTER

Vader! leid mij uit het duister met Uw Evangeliewoord.

Leid mij naar het eeuwig leven — sterk m' in dit beproevingsoord:
't Zondig hunkren, 't wereldsch lokken — vinde 't een gepantserd
[hart;

Uw belofte ruste op mij, 't beste in vreugd en 't beste in smart.

Vader in 't verblindend aardlicht roep ik uit: Help mij, o God!

Dit slechts weet ik: Gij zijt Vader, in Uw handen is mijn lot.

'k Zoek naar 't grooter licht, mijn Vader, in den doolhof hier

[beneën;
'k Wil m' in 't heetste strijden wagen, maar laat mij dan niet alleen.

Vader! wil Uw kroost hier zegnen, dat daar omdoolt, wilens blind,
Waarheid zoekt, maar op de bron smaalt, waarin het die waarheid

[vindt,
Dat al 't kwade, dat zoo woedt hier, eens verlieze kroon en staf,
Dat zich 't schepsel niet verheffe, boven Wie 't het leven gaf.

Vader! 'k geef U heel mijn harte, wijd U al mijn dienstbetoon.

Leid mij, wyl ik zoek in zwakheid, schenk m' Uw licht, zoo

[klaar en schoon.
Hoor mij wyl ik bid in ootmoed, o verleen mij kracht naar kruis.

Geef geloof: de grooter kennis op den weg naar 't Vaderhuis.

(Vertaald door K.)

John A. Widtsoe.

HET NUT VAN ARCHIEVEN

Een interview met Prof. Fruin

Een verslaggever van het Nederlandsch Correspondentiebureau voor Dagbladen heeft aan Prof. Mr. R. Fruin in verband met zijn heengaan als algemeen rijksarchivaris om een onderhoud verzocht, dat deze welwillend heeft toegestaan.

De geïnterviewde beantwoordde vele vragen, waaruit het belang van het archiefwezen blijkt ten opzichte van verschillende zaken. Haar beteekenis moet men niet onderschatten. Herhaaldelijk stelt zij bijv. menschen in staat hun recht op een erfenis te bewijzen.

Ook is zij nuttig voor godsdienstige belangen. Volgens de Mormoonsche leer kan namelijk een doode, door gedoopt te worden (iemand treedt bij den doop dan als zijn plaatsvervanger op) alsnog de zaligheid deelachtig worden. Nu zijn er heel veel vrome Mormonen, die hun voorouders dit voorrecht willen gunnen. Zij zijn gewoon, zich daarbij tot hun voorouders in de rechte lijn te bepalen. Zij laten dan in de archieven opsporen, wie hun voorouders zijn geweest en laten vervolgens deze dooden doopen. Het is bijna altijd van Amerika uit, dat men deze nasporingen hier laat verrichten.

Prof. Fruin bracht in herinnering de kwestie, eenige jaren geleden gerezen tusschen de Ver. Staten en ons land over den eijendom van het eiland Miangas, tusschen Borneo en de Philippijnen. Op het rijksarchief is toen uitgeknobbeld, dat Nederland de eigenaar was, tot groote verbazing van de Amerikanen, die stellig hadden gedacht, dat zij het pleit zouden winnen.

Om het verloren gaan van archiefstukken, door ze uit te leenen, te voorkomen, is bepaald, dat een archivaris verplicht is, archiefstukken uit te leenen aan archieven en bibliotheken, waar een wetenschappelijk persoon aan het hoofd staat. Slechts bij hooge uitzondering worden nog stukken aan particulieren geleend; hiervoor is een ministriele machtiging noodig. Den laatsten tijd is de regeling voor het leenen uitgebreid tot Pruisen, waarmee een overkomst is gesloten, volgens welke Nederlandsche en Pruisische archieven op één lijn zijn gesteld.

Toen men die regeling nog niet had en particulieren soms wel archiefstukken te leen kregen, kon zich het geval voordoen, dat deze kwam te overlijden, voordat de stukken waren teruggegeven. Dan kwamen ze vaak op een auctie en was het archief waaraan zij toebehoorden, ze kwijt. Veel opzien heeft destijds gebaard de kwestie met de verzameling van Sir Thomas Philips te Cheltenham, die allerlei hoogst merkwaardige handschriften had verzameld en veel had opgekocht uit de nalatenschap van een Nederlandsch hoogleeraar, die de stukken echter uit archieven had geleend. Ons land heeft toen heel veel geld moeten betalen om weer in het bezit van de stukken uit de Nederlandsche archieven te komen.

(Standaard).

VAN DE REDACTIE

President John A. Widtsoe jarig

Den 31sten Januari a.s. zal het een en zestig jaar geleden zijn dat John A. Widtsoe, sedert Maart 1921 een van de Twaalven der Kerk en sedert November 1927 President van de Europeesche Zending, geboren werd op het eiland Froyen, Noorwegen.

☞ Toen hij zes jaar oud was stierf zijn vader. In 1881 sloot zijn moeder zich bij de „Mormoon-sche” Kerk aan en verhuisde twee jaar later met haar twee zoons naar Amerika en vestigde zich in Utah.

Hij studeerde aan het Brigham Young College, in Utah, en aan de Harvard University te Cambridge — zijn graadverleening

was *summa cum laude*. Hij studeerde in de scheikunde te Zurich, Zwitserland, was later directeur van het Utah Experiment Station, was achtereenvolgens een van de directeuren van het Departement of Agriculture aan de Brigham Young University te Provo, Utah, en president van de University of Utah te Salt Lake City.

Dr. Widtsoe is een schrijver, een geleerde, een specialist, bedreven in het hanteeren van de problemen van den menschelijken aard en der natuur, van jongens en volwassenen zoowel als van graanoogsten en dieren. Van zijn jeugd af is hij een actief lidmaat der Kerk geweest en is een van de best onderlegden wat leer en kerkverband betreft.

De Nederlandsche Zending wenscht President Widtsoe, zijn echtgenoot Leah Widtsoe en hun dochter Eudora van harte geluk met den heugelijken dag, die de verschijndag van ons volgend nummer voorafgaat. Mogen de keurzegeningen van onzen Vader hem toevloeden bij het verrichten van het verantwoordelijke werk, dat op zijn schouders rust. Moge onze leeskring nog menig artikelje onder de oogen krijgen, dat uit zijn welversneden pen is gevloeid!

VOOR JONGE OOGEN

Een trein op hol

Ons eerste verhaaltje was over . . . ja, waarover ook weer? Ik heb heelemaal vergeten er een titel boven te zetten! Wel stond er boven: „Voor jonge oogen”, maar dat komt er telkens boven. Laat eens zien: het ging over een kinderhand in een vaas. Zoo zullen wij het maar noemen.

Maar nu over de trein die op hol ging. Dat was een lange goederentrein of vrachttrein, die een steile berghelling afsnelde. In Nederland hebben wij geen bergen. Dit gebeurde in het buitenland. De machinist raakte het bestuur er over kwijt. Wellicht had hij gedacht dat hij de trein bedwingen kon met de remmen, elk oogenblik wel, en was hij onachtzaam geworden, terwijl de wagons al sneller de berg afrolden.

Na een poosje deed hij zijn best om te stoppen. Hij zette de remmen aan en hij floot de remmers en zij gingen de remmen aanzetten op enkele wagons, die hij niet bereiken kon. Zelf gooide hij de machine om en liet de wielen in tegenovergestelde richting loopen. Maar het gaf niets. Vlugger en vlugger ging de trein, zoodat ze ten laatste met een vreeselijke vaart liep. En toen zij bij een scherpe bocht kwam, aan de voet van den berg, sprong ze uit de rails; de locomotief werd verpletterd, de wagons werden op een hoop gesmeten. Het was een kostbare ontsporing en enkelen van het treinpersoneel werden gedood.

Dit deed mij denken aan sommige jongens en meisjes en groote menschen, die op hol slaan, zoodat er vaak iets veel ergers gebeurt dan een spoorwegongeluk.

Begrijp je waarom de trein wegliep? Soms loopt iemand met iets weg. Maar soms loopt iets zelf weg. Zoo was het met de trein; die liep zelf weg. Heuvel-af gaat heel gemakkelijk. Je neemt een zetje . . . rrrt, daar ga je! Een jongen zelfs kon wel een trein aan den gang brengen, van een heuvel af, als de remmen afgezet waren. Eerst zou ze heel langzaam gaan, alsof ze kroop, maar hoe langer ze gaat hoe sneller ze gaat. En weldra, bij de steile helling aangekomen, kan zelfs de machine haar niet stoppen.

Zoo gaat het dikwijls met een mensch. Hij gaat de heuvel van de een of andere slechte gewoonte af. Hij drinkt sterke drank, hij vloekt, hij heeft leelijke gedachten. Hij zegt dat hij stoppen zal voordat hij aan de bocht komt aan de voet van den berg, want ontsporen wil hij niet. Na een poosje probeert hij te stoppen, maar ontdekt dat hij niet kan. Hij wil werkelijk graag, hij ziet hoe schadelijk het is, hij zou wel heel wat willen geven om te kunnen stoppen. Doch hij gaat maar door totdat hij tenslotte verongelukt aan de bergvoet.

Zoo begint een jongen den berg van een slecht humeur af te glijden; of hij begint tabak te gebruiken. Hij weet dat het niet goed is, maar hij zegt dat hij over een poos stoppen zal. En wat

een schik heeft hij nu, zoo los van de band te wezen en zoo gemakkelijk van den berg af te vliegen!

Na een poos begint hij bevreesd te worden: hij probeert te stoppen, hij heeft goede voornemens, hij zet al de remmen aan. Maar het is te laat: hij verongelukt aan de voet van den berg. Zijn drift is sterker dan hijzelf is: hij kan haar niet beheerschen. Op een keer slaat hij iemand in een driftbui — slaat iemand dood. Of hij gaat voort met zijn sigaren te rooken, hoewel de dokter hem vertelt dat hij ermee uitscheiden moet en hij sterft aan wat de dokters een „tabakshart” noemen, of aan tabakskanker.

M'n beste jongens en meisjes! Wanneer je je drift voelt opkomen, wanneer je het verlangen voelt opkomen om iets verkeerd te doen, dan begint de trein bergaf te gaan! Zet gauw de remmen aan!

* * *

Dat remmen aanzetten beteekent dat je moet leeren op jezelf te passen. Daarover heeft de heer Frits van Raalte, de redacteur van het Handelsblad, iets heel moois geschreven in een nieuw leesboekje.

Ik laat het hieronder volgen:

OOM BEN.

LEER, OP JEZELF PASSEN

Nooit met onbekenden meegaan!

Een paar jaar geleden was ik met een vriend in Weenen en nadat we al het moois van die groote stad gezien hadden, besloten we, eens een wandeling buitenom te maken

Toen we misschien een goed uur geloopt hadden, waren we een eind buiten de stad, vlak bij de Donau.

We zagen eenige schepen en hier en daar verspreid stonden enkele huizen. Vlak bij den oever stond een paard voor een vrachtwagen, die geladen werd met zakken en vaten.

Opeens viel mij in, dat ik een leeren zakje met suikertabletten bij me had. Ik was n.l. in dien tijd bezig met een onderzoek naar het geheugen van paarden en ik wist, dat men bij die dieren met een belooning heel wat meer bereikt dan met de zweep.

Toen we voorbij het paard kwamen, gaf ik het op de vlakke hand een aantal klontjes en wilde verder gaan, maar het dier stootte mij met zijn hoofd¹⁾ om mij te beduiden, dat de voorstelling nog niet afgelopen behoorde te zijn.

Gehoorzaam gaf ik het paard weer een portie.

Nu kwamen eenige meisjes, van zoowat tien tot twaalf jaar, die daar dichtbij aan het touwtje springen waren, naderbij. Het

¹⁾ Bij het paard, dat een edel dier is, spreekt men van hoofd, voeten, mond, enz. Dit is het eenige dier, wiens lichaamsdeelen genoemd worden zooals die van den mensch.

geval scheen haar belangstelling gaande te maken en ze keken verwonderd toe.

Een klein meisje van een jaar of acht kwam onbeschroomd naar voren en ik meende, dat het kind begeerig naar de klontjes keek. Ik hield haar toen het zakje voor en zei in mijn mooiste Duitsch, dat ze gerust een klontje hebben mocht.

Het kind stak de hand uit, maar opeens kwam een groter meisje van ik denk twaalf jaar naar ons toe, trok met kracht het kind weg, ging driest voor mij staan en zei heel stoutmoedig, terwijl ze zich beschermend voor het kleine meisje plaatste: Ga maar gauw weg, we hebben niets met u te maken hoor! U denkt zeker, dat wij zulke snoepsters zijn!"

Ze sprak natuurlijk Duitsch en zei niet snoepsters maar „Naschkatzen“.

Een oogenblik was ik verbouwereerd en mijn vriend ook, maar terwijl we verder gingen en de meisjes weer aan het touwtje springen waren, zei ik lachend tegen mijn vriend:

„Zie je, dat doet mij nu eens pleizier, dié kinderen hebben de les goed onthouden: nooit iets van vreemden aannemen en nooit meegaan. Dat oudste kind is een flink meisje, dat zou niemand haar verbeterd hebben. Ze heeft ons doodgewoon weggejaagd en er is ons niets anders overgebleven, dan maar verder te gaan.“

Het gebeurt wel eens, dat menschen kinderen meelokken met verkeerde bedoelingen. Om het vertrouwen van een kind te wekken, beginnen ze het iets te geven of te beloven en dan denkt zoo'n kind: „Dat is zeker een goede man (of een goede vrouw), die doet geen kwaad“ en dan gaat het mee . . . , en dan . . . Ja, wat dan?

Met welke bedoelingen lokken slechte menschen soms kinderen mee? Ziehier een paar gevallen.

Toen ikzelf nog een schooljongen was, is het gebeurd, dat een rijke man in Den Haag een brief kreeg die niet ondertekend was (een anoniemen brief noemt men dat). In dien brief verlangde de onbekende, dat de rijke man op een aangeduide plaats een enveloppe met bankbiljetten neerleggen zou. De bedreiging was er bijgevoegd, dat het zoontje van den man, den heer B. vermoord zou worden, als het geld niet werd neergelegd op de plaats, in den brief genoemd.

De ouders van het bedoelde jongetje trokken zich van den brief niets aan, lieten zich niet bang maken en gaven het geld niet.

De dreigbriefschrijver echter wachtte, na de datum waarop het geld neergelegd moest worden, den jongen op, toen hij uit de school kwam en lokte hem met een doos gekleurde knickers mee naar de duinen en doodde hem.

De politie wist den dader op te sporen, doordat het schrift van den brief herkend werd en de misdadiger werd veroordeeld

tot levenslange gevangenisstraf. Maar daarmee hadden de ouders hun kind, het ventje zijn jonge leven niet terug.

In Parijs is het lang geleden gebeurd, dat twee mannen twist kregen. Een van hen lokte het eenige zoontje van den ander mee en om zich op den vader te wreken verdrong hij het kind. Dat zijn gruwelijke dingen en het is heel akelig om ze te vertellen, maar ze zijn gebeurd en houden een waarschuwing in.

Een voorbeeld uit onzen tijd is, dat een paar schobbejakken het kind van Lindbergh, den man die het eerst geheel alleen over den oceaan vloog en die door duizenden menschen wordt vereerd als een soort van Columbus, uit de slaapkamer roofden. Ze verlangden van de ouders een heel hoog losgeld en tweemaal betaalde kolonel Lindbergh het geld, maar telkens werd hij misleid. Het slot was, dat het kind, nadat de arme ouders wekenlang in onrust geweest waren, dood teruggevonden werd.

Alleen aan nasporingen naar het kind is meer dan een millioen dollar uitgegeven.

Uit deze voorbeelden blijkt duidelijk, dat er levensgevaar in schuilen kan, als kinderen meegenomen of meegelokt worden.

Neem je dus eens en voor altijd voor, nimmer met iemand, wie dan ook, al ziet hij of zij er nog zoo braaf uit en al is men ook nog zoo vriendelijk tegen je en al belooft men je ook gouden bergen, mee te gaan. Neem het zekere voor het onzekere en vraag eerst je ouders, of aan je onderwijzer als die dichterbij je is dan je ouders — of als je bij je oom logeert aan je oom of je tante — of er geen bezwaar tegen is. Datzelfde geldt, als iemand, die je min of meer kent, je vraagt mee te gaan. Altijd eerst je ouders raadplegen.

Uit het voorgaande zal je duidelijk zijn, dat het ook verkeerd van kinderen is, zich door vreemden in een auto te laten meenemen.

Soms zie ik op autotochten, kinderen, die aan den kant van den weg staan en de hand opsteken, om mij te beduiden, dat ze graag willen meerijden, maar ik stop dan niet en denk bij mijzelf: „Die kinderen doen verkeerd; ze kunnen aan mijn neus niet zien of ik een behoorlijk mensch of een kinderroover ben.”

Het is beter voor kinderen, een beetje wantrouwend te zijn en nooit met iemand mee te gaan, al is het ook een edel mensch — dat kan men van buiten niet zien —, dan te goed van vertrouwen te zijn en daardoor jammerlijke dingen te ondervinden. Er zijn nu eenmaal slechte menschen en daarom acht ik een

waarschuwing dringend noodig.

En nu weet ik wel, dat er kinderen zullen zijn, die, als ze nagedacht hebben over wat ik hier zeg, hard op den loop zullen gaan als ze op klaarlichten dag, in de nabijheid van menschen die ze goed kennen, iemand zien, van wien ze mééne, dat die

naar hen kijkt. Zoo ging het mij eens, vele jaren geleden. Ik woonde in Arnhem en moest in Amsterdam iemand spreken. Met een klein koffertje bij mij liep ik over de Hoogesluis, een groote zeer breede brug in onze hoofdstad en ik sprak een meisje van zoowat tien jaar aan, om haar ik weet niet meer welke straat te vragen. Het kind begreep vermoedelijk aan mijn koffertje dat ik een vreemdeling in Amsterdam was, keek mij even met zeer groote, verschrikte oogen aan en inplaats van antwoord te geven, ging ze er met een luiden gil vandoor.

Het was niet noodig geweest; ik had heusch niets kwaads in den zin, daarbij was het klaarlichte dag en er liepen heel wat menschen over de Hoogesluis, maar toch was het beter zoo, dan dat het kind zich door iemand, wie dan ook had laten meelokken. Door aan den haal te gaan, liep het kind geen enkel gevaar,

Toen ik even later bij kennissen vertelde, hoe het kind gedaan had, zei men mij, dat er pas een kind ontvoerd was en dat dus alle kinderen gewaarschuwd waren door hun ouders, zoodat het kind eigenlijk goed had gedaan, de beenen te nemen.

Dat men gevaren van het straatverkeer moet vermijden en van electriciteit, weet iedere jongen en ieder meisje. En met eenig nadenken ziet ook iedereen gemakkelijk in, dat men voorzichtig moet zijn in de nabijheid van prikkeldraad, dat men niet moet meedoen aan sneeuwballen gooien als men een bril op heeft, dat men niet spelenderwijs elastiekjes om vingers of polsen moet doen, dat men geen knellende kousebanden dragen moet, dan men nooit dingen moet eten, die op den grond gevallen zijn, dat men heel voorzichtig moet zijn met het klimmen in boomen, omdat men wel eens op een dooden, afknappenden tak terecht kan komen en zoo zijn er nog duizenden dingen, die gevaarlijk kunnen zijn. Alles kan gevaarlijk zijn, maar ook kan alles ongevaarlijk zijn; het hangt er maar van af, hoe men er mee omgaat; een kanonskogel kan heel ongevaarlijk zijn, een kersepit leevaarlijk,

Van kanon gesproken, ieder zal, door de vele ongelukken die met vuurwapens gebeurd zijn, nu wel weten, dat men er, ook al meent men dat ze ongeladen zijn, hoogst voorzichtig mee moet omgaan of nog beter: er heelemaal afblijven. Er zijn al heel wat noodlottige ongelukken mee gebeurd!

Aan vele dingen kan men al dadelijk zien, dat men er zich voor in acht moet nemen, b.v. prikkeldraad, machineriën, vuur, enz. Het meest heeft men evenwel te duchten, als een gevaar zich schuil houdt, of zich zelfs zoo weet te vermommen, dat het op veiligheid gelijkjt. Dat gebeurt b.v. als op een apothekersfleschje een etiket zit, waarop staat: drie maal daags een lepel, zoodat men denkt, dat het middel is voor inwendig gebruik,

terwijl er vergift in is. Door vloeistoffen in een daarvoor niet bestemde flesch te doen zijn al vele sterfgevallen voorgekomen, dus òpgepast!

Welnu, menschen die kinderen meelokken zijn als een flesch vergift, waarop een onschuldig etiket geplakt is. Ze doen zich vriendelijk en onschuldig voor, maar o, wee!

Daarom moet de vaste regel, waarvan nóóit mag worden afgeweken, luiden :

Zonder toestemming van je ouders nooit met
iemand meegaan.

Dit geldt niet alleen voor kleine kinderen, maar ook voor grootere. Als alle kinderen zoo optraden als het meisje in Weenen, dan zouden alle ouders gerust kunnen zijn. Dát kind wist op haar kleine vriendinnetje te passen en dus zeer zeker op zichzelf. Neem daar een voorbeeld aan

en leer op je zelf passen.

(*Veiligheid vóór alles*).

Fr. v. R.

HUISBEZOEKLES

Het artikel voor 't jonge volkje: Leer op jezelf passen (bl. 27) worde door de ouders, ook met de kinderen besproken.

DE STAD DER MORMONEN

Tabernakel en Tempel — Een beschrijving

Anstein, zendingsinspector te Bazel, vertelt in een verslag van een reis, waarop hij den Tabernakel te Salt Lake City in Amerika, den hoofdzetel der Mormonen heeft bezocht. Zittend in het eene brandpunt van den ellipsvorm waarin de kerk gebouwd is, kon hij het omslaan van de bladzijden hooren van den spreker op het podium in het ander brandpunt tegenover hem op een afstand van 70 m! De Mormonen gelooven, dat deze volmaakte acoustiek geen vinding is van menschelijke berekening, maar gevolg van een rechtstreeksche openbaring. Maar niet minder bewondering, aldus schr., wekt het orgel. De pijpen zijn uit een bijzonder fijne houtsoort geconstrueerd, dat met groote moeite uit de canyons werd aangevoerd. Het opstellen heeft twee jaar geduurd en een staf van 200 man was er dagelijks mee bezig. Kenners roemen den diepen klank en de grootste meesters op het gebied der toonkunst hebben op dit instrument hun kunnen getoond. In 1915 heeft het een grondige restauratie ondergaan: het telt nu 2000 pijpen. De Mormonen gaan er zoo trotsch op, dat ze thuis vaak een klein model als kamerversiering er op na houden. De Tabernakel is grootendeels uit hout opgetrokken en biedt ruimte aan 8000 bezoekers; de wanden zijn grootendeels nooddeuren, zoodat bij uitbrekenden brand het gebouw in een minimum tijds kan leegstroomen.

Het tweede groote gebouw der Mormonen te Salt Lake City is de *Tempel*. De fundamenten van dit gebouw zijn vijf meter breed en drie meter dik. Zes imposante torens bekronen het bouwwerk, drie op den Oostelijken en drie op den Westelijken gevel. In het rond heeft men in de muren 50 maansteen en 50 zonnesteen aangebracht. In den bovenmuur zitten kostbare blokken, met reliefwerk, elk blok van 3 ton gewicht, per stuk bedroegen de kosten 300.000 dollar! De hoogste toren aan de Oostzijde is gekroond door het 4 m. groote beeld van den Engel Moroni, die Joseph Smith de heilige bladen getoond heeft. Het beeld is uit koper vervaardigd en staat als een vlammenteken in den zon-lichten dag boven de City. (Alg. Handelsblad.)

ZONDAGSSCHOOLWERK VOOR FEBRUARI 1933

AVONDMAALSVERS.

Weer staat de tafel hier gereed
Van Hem, die voor ons allen leed,
Elk hart belijdt, elk vroom gemoed,
Geloof in Zijn verzoeningsbloed.

GEZAMENLIJKE OPZEGGING.

(Geresis 4 : 9)

„En de Heere zeide tot „Kaïn: Waar is Abel, uw broeder?
En hij zeide: Ik weet het niet; ben ik mijns broeders hoeder?”

2 $\frac{1}{2}$ MINUUT TOESPRAAKJES.

1 Februari	„De Verzoening van Christus”	
	„Graden van Heerlijkheid”	Evangelieleer.
12 Februari	„De Boodschap van Johannes de Dooper”	
	„Jezus de Zaligmaker des menschen”	Nieuwe Testament.
17 Februari	„Het Oude Testament”	
	„Adam en Eva”	Oude Testament.
26 Februari	„De Martelaarsdood”	
	„Een nieuwe leider gekozen”	Kerkgeschiedenis.

Uw Zondagsschool-President is bereid U verder inlichtingen te geven.
J. G. de G.

INHOUD

De Kerk en haar instellingen	Van de Redactie:
kerngezond 17	Pres. John A. Widtsoe jarig 25
Een Redelijke Theologie 20	Voor jonge oogen 26
Zoet water uit het Zoutmeer 21	Huisbezoekles 31
Vader leid mij uit het duister 23	De stad der Mormonen 32
Het nut van archieven 24	Zondagsschoolwerk voor Febr. 32

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 16 B, Rotterdam. — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending

Abonnementsprijs per jaar: Nederland f3.—, Buitenland f4.—.

Afzonderlijke nummers 15 cent.